II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2020/977,

7. juuli 2020,

millega kehtestatakse erand määrustest (EÜ) nr 889/2008 ja (EÜ) nr 1235/2008 seoses mahepõllumajanduslike toodete tootmise kontrollimisega COVID-19 pandeemia tõttu

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrust (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta, ([1]) eriti selle artikli 28 lõiget 6, artikli 30 lõike 2 kolmandat lõiku ning artikli 38 punkte c, d ja e,

ning arvestades järgmist:

(1) COVID-19 pandeemia ning liikmesriikides ja kolmandates riikides riiklike meetmetena kehtestatud ulatuslikud liikumispiirangud tekitavad liikmesriikide ja ettevõtjate jaoks erakorralisi ja enneolematuid probleeme seoses määruses (EÜ) nr 834/2007 ning komisjoni määrustes (EÜ) nr 889/2008 ([2]) ja (EÜ) nr 1235/2008 ([3]) sätestatud kontrollide tegemisega.

(2) Liikmesriikidelt saadud teabe põhjal on vaja kehtestada erand määruste (EÜ) nr 889/2008 ja (EÜ) nr 1235/2008 teatavatest sätetest.

(3) Seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 ([4]) kohaldamisalasse kuuluvate ametlike kontrollide ja muude ametlike toimingutega lubatakse komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2020/466 ([5]) liikmesriikidel kuni 1. augustini 2020 kohaldada ajutisi meetmeid, et ohjata COVID-19ga seotud eriolukorras riske, mis on seotud inimeste, loomade ja taimede tervise ning loomade heaoluga.

([1]) ELT L 189, 20.7.2007, lk 1.

([2]) Komisjoni 5. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 889/2008, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 (mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta) üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses mahepõllumajandusliku tootmise, märgistamise ja kontrolliga (ELT L 250, 18.9.2008, lk 1).

([3]) Komisjoni 8. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1235/2008, millega sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad mahepõllumajanduslike toodete kolmandatest riikidest importimise korra kohta (ELT L 334, 12.12.2008, lk 25).

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine (ELT L 95, 7.4.2017, lk 1).

([5]) Komisjoni 30. märtsi 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/466 ajutiste meetmete kohta, mida rakendatakse inimeste, loomade ja taimede tervist ning loomade heaolu mõjutavate riskide ohjamiseks ajal, kui liikmesriikide kontrollisüsteemides esineb teatavaid tõsiseid koroonaviirushaigusega (COVID-19) seotud häireid (ELT L 98, 31.3.2020, lk 30).

(4) Eelkõige on mitu liikmesriiki ja sidusrühma teatanud komisjonile, et nende suutlikkus kontrollida mahepõllumajanduslike toodete usaldusväärsust on kõnealuste piirangute ja nendest tulenevate häirete tõttu piiratud. Tavaliselt peavad pädevate asutuste või vajaduse korral kontrolliasutuste ja kontrollorganite töötajad ametliku kontrolli eesmärgil kontrollkäikude tegemiseks külastama ettevõtjaid ja/või läbima pikki vahemaid. Kuna reisimine ja kontrollkäikude tegemine ei ole praegu riiklike meetmete tõttu lubatud või on rangelt piiratud, peaks pädeval asutusel või vajaduse korral kontrolliasutusel või kontrollorganil olema võimalik tugineda dokumentide kontrollimisele ja kasutada selle asemel teatava ajavahemiku jooksul kõiki olemasolevaid kaugsidevahendeid. Väikese riskiga ettevõtjate puhul, kes on kindlaks määratud pädeva asutuse või vajaduse korral kontrolliasutuse või kontrollorgani riskihindamismenetluse abil, ja nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 27 lõikes 3, on asjakohane asendada füüsiline kontroll sellise dokumentide kontrolliga. Lisaks on liikumispiirangud lükanud edasi iga-aastaseid kontrollkäike, mistõttu on pädeval asutusel või vajaduse korral kontrolliasutustel või kontrollorganitel raske täita oma kohustusi teha täiendavaid pistelisi kontrollkäike, etteteatamata kontrolle ja võtta proove teatava riskiprofiiliga ettevõtjatelt.

(5) Ettevõtjatel peaks jätkuvalt olema võimalus mahepõllumajandusliku tootmise kavaga liituda. Kuni tavapärase kontrollitegevuse taastumiseni pärast COVID-19 pandeemiaga seotud riiklike meetmete lõppemist tuleks pädeval asutusel või vajaduse korral kontrolliasutusel või kontrollorganil siiski lubada kontrollkäike edasi lükata ja tugineda dokumentide kontrollile, sealhulgas olemasolevate kaugsidevahendite kaudu tehtavatele kontrollidele, kuni toiminguid on võimalik jätkata.

(6) Äärmiselt oluline on jätkata mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjadega seotud kahtlustatavate rikkumiste ja eeskirjade eiramiste õigeaegset uurimist. Seepärast on asjakohane ette näha, et sellised uurimised viiakse läbi kõigi olemasolevate vahenditega, andes samas kontrolliasutustele ja kontrollorganitele võimaluse teha hilisemas etapis vajalikke kontrollkäike.

(7) Liikmesriikide kohaldatavad liikumispiirangud, mis tulenevad COVID-19 pandeemiast, takistavad praegu õigeaegset teabevahetust liikmesriikide vahel, kontrolliasutuste ja liikmesriikide vahel ning liikmesriikide ja komisjoni vahel uurimiste kohta, mille eesmärk on teha kindlaks avastatud eeskirjade eiramine või rikkumine. Seepärast tuleks teatavaid tähtaegu pikendada.

(8) Liikmesriikide poolt praegu kohaldatav liikumispiirang, mis tuleneb COVID-19 pandeemiast, võib mõjutada ka pädevate asutuste võimalust kontrollida igal aastal kontrollorganeid, kellele kontrolliülesanded on delegeeritud. On vaja selgitada, et pädev asutus võib selle asemel ajutiselt kohaldada järelevalveauditeid.

(9) Lisaks mõjutavad inimeste tervise kaitseks võetud meetmetest tulenevad tõsised transpordipiirangud kulleriteenuseid, millega toimetataks kohale imporditud saadetiste puhul nõutavate kontrollsertifikaatide trükitud ja käsitsi allkirjastatud paberversioonid. Seetõttu on vaja kehtestada erand ka määruse (EÜ) nr 1235/2008 asjakohastest sätetest seoses kohustusega omada kontrollsertifikaadi paberversiooni.

(10) Käesolevat määrust tuleks kohaldada kuni 2020. aasta septembri lõpuni. Samas tuleks väikese riskiga ettevõtjate puhul, kes on kindlaks määratud pädeva asutuse või vajaduse korral kontrolliasutuse või kontrollorgani riskihindamismenetluse abil, ja nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 27 lõikes 3, lubada asendada asjakohased kontrollkäigud kuni 2020. aasta detsembri lõpuni. Pidades silmas mitmelt liikmesriigilt saadud teavet, on asjakohane näha ette käesoleva määruse tagasiulatuv kohaldamine alates 1. märtsist 2020. Lisaks arvutatakse valimite, täiendavate pisteliste kontrollkäikude ja etteteatamata kontrollide arv 2020. aasta kohta. Seepärast peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

(11) Pärast COVID-19 pandeemia puhkemist Hiinas on Hiina kehtestanud reisipiirangud alates 2020. aasta jaanuari algusest. Seetõttu on asjakohane näha Hiinas toimunud kontrollitegevuse jaoks ette varasem kohaldamiskuupäev.

(12) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas mahepõllumajandusliku tootmise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Erandid määrusest (EÜ) nr 889/2008

1. Erandina määruse (EÜ) nr 889/2008 artikli 65 lõikest 1 võib COVID-19 pandeemiaga seotud riiklikest meetmetest tulenevate liikumispiirangute korral väikese riskiga ettevõtjate puhul, kes on kindlaks määratud pädeva asutuse või vajaduse korral kontrolliasutuse või kontrollorgani riskihindamismenetluse abil, ja nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 27 lõikes 3, asendada kontrollkäigud mahepõllumajandusettevõtjate iga-aastaste kontrollide ja dokumentaalsete tõendite uuendamise eesmärgil dokumentide kontrolliga. Neid dokumentide kontrolle võib vajaduse korral teha ka kõigi olemasolevate kaugsidevahendite abil väikese riskiga ettevõtjate puhul, kes on kindlaks määratud pädeva asutuse või vajaduse korral kontrolliasutuse või kontrollorgani riskihindamismenetluse abil, ja nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 27 lõikes 3.

2. Muude kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ettevõtjate puhul ja ettevõtjate puhul, kes soovivad esimest korda mahepõllumajandusliku tootmise kavaga liituda, ning kõigil muudel juhtudel (näiteks tagasiulatuv tunnustamine) tehakse määruse (EÜ) nr 889/2008 artikli 65 lõikes 1 osutatud kontrollkäik COVID-19 pandeemiaga seotud riiklikest meetmetest tulenevate liikumispiirangute korral niipea, kui kontrolli- ja sertifitseerimistegevust saab asjaomastes liikmesriikides ja kolmandas riigis pärast COVID-19 pandeemiaga seotud riiklike meetmete lõppemist jätkata. Kuni selle ajani võib mahepõllumajandusettevõtjate iga-aastaseks kontrolliks, dokumentaalsete tõendite väljastamiseks ja uuendamiseks ning tagasiulatuvaks tunnustamiseks dokumente vajaduse korral kontrollida ka kõigi olemasolevate sidevahendite abil.

3. Erandina määruse (EÜ) nr 889/2008 artikli 65 lõikest 2 peab kontrollorgani või kontrolliasutuse poolt igal aastal võetavate ja analüüsitavate proovide arv vastama vähemalt 2 %-le tema kontrolli all olevate ettevõtjate arvust.

4. Erandina määruse (EÜ) nr 889/2008 artikli 92a lõike 4 teise lõigu teisest lausest saadetakse vastus kõnealuses lauses osutatud nõuetele mittevastavaid tooteid käsitlevale teatele 60 kalendripäeva jooksul alates esialgse teate esitamise kuupäevast.

5. Erandina määruse (EÜ) nr 889/2008 artikli 92c lõike 2 teise lõigu punktist b hõlmavad kõnealuse määruse artikli 65 lõike 4 kohased täiendavad pistelised kontrollkäigud 5 % lepingulistest ettevõtjatest vastavalt riskikategooriale.

6. Erandina määruse (EÜ) nr 889/2008 artikli 92c lõike 2 teise lõigu punktist c on vähemalt 5 % kõigist artikli 65 lõigete 1 ja 4 kohastest kontrollidest ja kontrollkäikudest ette teatamata.

7. Erandina määruse (EÜ) nr 889/2008 artiklist 92e võib kõnealuses artiklis osutatud kontrollorgani iga-aastase kontrollimise, mis on kavandatud kuni 30. septembrini 2020, asendada iga-aastase järelevalveauditiga, mis viiakse samuti läbi mis tahes olemasolevate sidevahendite abil, tingimusel et asjaomase liikmesriigi siseriiklikud erakorralised meetmed seoses COVID-19 pandeemiaga takistavad pädeval asutusel kõnealust kontrolli läbi viia.

Artikkel 2

Erandid määrusest (EÜ) nr 1235/2008

1. Erandina määruse (EÜ) nr 1235/2008 artikli 13 lõikest 2 annab kontrollsertifikaadi välja asjaomane kontrolliasutus või kontrollorgan, sisestades kaubanduse kontrolli- ja ekspertsüsteemi (TRACES) kogu vajaliku teabe ja valideerides lahtri 18. Selle kinnitab asjaomase liikmesriigi pädev asutus, valideerides TRACESi lahtri 20, ning selle täidab TRACESis esimene kaubasaaja.

2. Erandina määruse (EÜ) nr 1235/2008 artikli 13 lõikest 6 kinnitab asjaomase liikmesriigi pädev asutus saadetise kontrollimisel kontrollsertifikaadi, valideerides TRACESi lahtri 20.

3. Erandina määruse (EÜ) nr 1235/2008 artikli 15 lõike 4 esimese lõigu teisest lausest saadetakse vastus teatele, mis käsitleb kõnealuses lauses osutatud nõuetele mittevastavaid tooteid, 60 kalendripäeva jooksul alates esialgse teate saatmise kuupäevast.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. märtsist 2020 kuni 30. septembrini 2020.

Artikli 1 lõiget 1 kohaldatakse siiski alates 1. märtsist 2020 kuni 31. detsembrini 2020.

Artikli 1 lõikeid 3, 5 ja 6 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2020.

Hiinas tehtava kontrolli suhtes kohaldatakse käesolevat määrust alates 1. jaanuarist 2020 kuni 30. septembrini 2020.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 7. juuli 2020

Komisjoni nimel
eesistuja
Ursula VON DER LEYEN